

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števile se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2 50— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 38.

V Ptiju, v nedeljo dne 23. septembra 1917

XVIII. letnik

Junaki regimenta št. 87.

Domačemu regimentu v hvaležnosti štajerske domovine napisal

Karl Linhart.

(Po melodiji „Regiment po cesti gre“...)

Regiment ponosni smo,
Premagal vrag nas sam ne bo,
Naj si bode Rus ali Italijan,
Mi stojimo domovini v bran!

V naših žilah rdeča kri,
Cesarja pač izdala ni —
In naj le kroganje divje nas morè,
Fantje štajerski se ne bojè!

Pridi, pridi, zlobni Srb,
Tvoja jeza nam ni skrb,
Pridi Rus, pridi ti prokleti Lah, —
Mi zdrobimo vas, vas vse v prah!

Kje nas meja ne pozna?
Našo kri ne pila tla?
Mi smo Štajerci, mi smo zlato,
Boljših nikdar, nikdar več ne bo!

Ne pozabi, mati nas!
Naš pogum očeta je krás!
In ti ljubica, ne jokaj nam,
Saj prisojmo smo držali tam...

Cesar naš nas je pozval,
Vsak od nas kot skala stal, —
In ti Avstrija, ti ljubljena,
Zate naša bijejo srca...

Regiment ponosni smo —
Premagal vrag nas sam ne bo!
Štajerska kri se nikdar ne uda —
Živio cesar, živio Avstrija!

so bile natančno vtemeljene in vposnemamo iz njih sledeče podatke:

Ako se razmere ne spremenijo, nastala boda v okraju, zlasti pa v naših prelepih, a revnih Halozah, naravnost lakovata. Halozani se v prejšnjih letih niso nikdar s pridelovanjem žita pečali. Delali so vedno in edino le za pridelovanje vina. Nasad žita se je v Halozah vsled neugodnih zemeljskih razmer zamogel izvršiti le v tako omejeni meri. Halozanski vinogradnik je tudi vedno prav lahko dobival vsa potrebna živila (moko, stročje itd.). Zdaj v vojni pa se je ta slika grozno spremenila. Vinogradnik iz Haloz danes potrebnih živil sploh ne dobi. Poleg tega pa je neznatna žetev, na katero je stavil vse svoje upe, vsled grozovite suše popolnoma izostala. Kar je od itak popolnoma zanemarjene živine po rekviriranju še ostalo, to se mora zdaj vsled pomanjkanja krm in prodati. Čeprav vlada v tem oziru v okraju največja beda, se vkljub temu celo v Halozah z rekviriranjem krm in daljuge. Mali vinogradnik, katerega živina je obstala večinoma le iz ene krave, katera je moralna njega in njegovo družino skozi celo zimo z mlekom preskrbeti, mora zdaj tudi to kravo vsled pomanjkanja krm prodati.

Ako pa pogledamo preko meje v drugo državno polovico, vidimo tam prav čudežno velike množine mrve in slame nabranje, medtem ko pri nas najpotrebejše krmne primanjkuje. Ogrski judje pa ponujajo na Štajerskem slamo po 80 kron za 100 kilogramov...

Pričakuje nas pa večja beda in revščina! Vsled počasnosti gotovih merodajnih činiteljev se dostikrat najvažnejše gospodarsko delo zanemara.

Okrajni zastop je vsled izkušenj, ki jih je zbral tekom let, prišel do prepričanja, da je neobhodno potrebno, v svrhu povzdigne itak zanemarjenega pridelovanja žita, pridobiti potrebna semena od zunaj. Tako bi se dalo tukajšnjim kmetovalcem prilikom, z dobrim semenom izboljšati svoja žitna polja.

Vsa ta prizadevanja, ki jih je storil okrajni zastop že od leta 1915 sem, pa so se izjavilova vsled odklonitve vojno-žitnega prometnega zavoda.

Letos je okrajni odbor upal, da bode priseli nasproti tej že dolgo čuteni potrebi. Okrajni odbor ptujski je napravil naročila in pogodbe za dočavo semena s sledečimi tvrdkami: Ekonomija E. Davorščan, Kirchau na Moravskem (4 vagonov pšenice, 5 vagonov rži); sladkorna fabrika Pawlowitz na Moravskem (1 vagon rži, 1 pšenice in 1 ječmena); tvrdka "Selecta" v Pischelli pri Pragi (1 vagon originalne zimske pšenice); sladkorna fabrika Kuttner v Lundenburgu (1 vagon Dioszeške velikanske pšenice); graščina grofa Waldstein-Wartenberg v Trebitschu na Moravskem (5 vagonov Petruške rži); graščina Katzenberg na Innu (1 vagon pšenice, 1 vagon rži, 15 centov ječmena); sladkorna fabrika v Ogrski Ostravi (2 vagona pšenice "non

plus ultra"); graščina Fußdorf pri Iglavi (4 vagone zimske rži); graščina grofa Taft v Osterburgu (5 vagonov Ellišavske setvene rži); ekonomija kneza Löwenstein v Schwanbergu (1 vagon Petruške setvene rži); sladkorna fabrika Ornowitz v Višavi na Moravskem (2 vagona Friedrichswetskega zimskega ječmena). Deloma se je že vreča vsplošalo. Ali vsa ta naročila so bila doslej brezuspešna, ker sme le vojnó-žitni prometni zavod žitje nakupovati. Obrnilo se je potem tudi na zvezodo kmetijskih zadrg v Gradcu, pa istotako brez uspeha. Danes — dne 17. septembra — pa okrajnemu odboru še ni znano, ali in koliko zimskega semena se bode okraju odkazalo.

Kakor se čuje, je pristojna oblast mnenja, da je ptujski okraj preveč semena zahteval. Okraj je prosil skupno za 24 vagonov semena. Ta prošnja je opravičena, ako se pomisli, da je ptujski okraj največji na Štajerskem. Razven 6000 halozanskih malih kmetov, ki se jih mora s setvenim blagom obdeliti, da se njih pridelovanje žitja zviša, mora tudi mnogo drugih posestnikov vsled vladajočih razmer krušno zrnje saditi, čeprav se doslej nikdar niso s tem pečali. Ako se računa pri številu okroglo za dočavo opravičenih povprečno oddajo 35 kilogramov za družino, potem načriva že to prav ogromno množino 21 vagonov setvenega žitja. Poleg tega je dobil okrajni odbor prav mnogo naznanil, v katerih hčajo posestniki svoje lastno žito za dobro semensko blago izmenjati.

Iz vseh teh vzrokov je pač nujno potrebno, da dobi ptujski okraj pravocasno potrebno množino semenskega blaga. Kaj pomaga tudi najlepše seme, ako pride prepozno in ako ni več mogoče, da se pravilno porabi? Kaj pomaga vsa setvena obveznost in dostikrat v dovolj veliki izmeri na razpolago stojeca zemljišča, ako se vkljub vsemu trudu potrebnega semena pravčasno ne dobi?

Pa še ena skrb teži zlasti naše vinogradnike. To je namreč dočava potrebnega surovega sladkorja za izdelovanje tropinovega vina in kristalnega sladkorja za izboljšanje vina. Tudi to zadevo se preveč zanemara in zavlačuje. Nevarnost je velika, da se bode s prepozno oddajo potrebnih sladkornih množic doslej še nepregledno skodov povzročilo.

To je približno vsebina gospodarskih zahtev, ki jih je stavil g. načelnik Ornig v imenu ptujskega okraja na merodajne oblasti. Tem zahtevam se morajo tudi vsi kmelovalci brez razlike politične stranke pridružiti, kajti tu se gre za stvar, za gospodarsko korist, ne pa za osebe ali za politiko. Prvaški poslanci žalibog za take zadeve nimajo časa. Oni se raje brigajo za politiko, ki naj bi nas spravila pod srbski ali "jugoslovanski" jarem. Kmetsko ljudstvo pa se prav nič ne zanima za take politične fantazije, marveč hoče le gospodarsko delo, kakor ga izvršuje ravno delavni ptujski okrajin zastop!

Svetovna vojska.

Očiščenje gore sv. Gabrijela.

A vstrijsko uradno poročilo od četrtna.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. V Bukovini in ob Zbruczu živahnejše sovražno delovanje artiljerije in prednjih straž.

Italijansko bojišče. Težki sovražni artiljerijski ogenj proti našim postojankam na Montu San Gabriele vzhodno od Gorice traja naprej. Pri izčiščenju naših jarkov na severno-zapadni strani Monta San Gabriele se je v ljutih bojih od včeraj zjutraj pripeljalo na vjetih 23 oficirjev, 534 mož in zaplenilo 12 strojnih pušk. Proti Podlescu prodriajoče močne sovražne patrulje bile so zavrnjene. — Na Tirolskem in Koroškem omemili so težko nevihtina deževja in snežni viharji bojevno delovanje.

Šef generalštaba.

Uspehi avstrijskih letalcev v avgustu.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Iz vojnootiskovnega urada se poroča:

Poročevalni čas označujejo poleg poizvedbe naših letalcev proti vzhodno-italijanskemu in južno-albanskemu obrežju poleti proti pripravljenim odredbam sovražnika za 11. Sočino bitko, med temi zlasti napadi proti fabriškim napravam v dolini Poa. Pričeta so bila podjetja dne 2. avgusta z napadom proti fabriškim napravam pri Bottrighe, pri čemur se je opazovalo polne zadetke in ljute razstrelbe. 3. avgust veljal je napadu na trdnjavo Palmanova in kolodvor od Cervignana ter na baraksa taborišča v Devetaki in Ajello, pri čemur se je severni in vzhodni sektor trdnjave začigalo, kateri požar se je v celiem zalivu kot veliki opazoval. Tudi se je pri temu napadu mnogo razstrelb opazovalo. Naš v boju preiskušeni letalec pomorski lajtntan Bantfield napadel je ta dan neki italijanski "Caproni" med Parenzo in Salvore, ki je bil težko poškodovan. Dne 14. avgusta napravljeni letalni napad na pomorski arzenal v Benetkah in spada med najpomembnejša podjetja, ki so jih izvršili naši letalci. Dne 28. avgusta bili so v notranjem pristanu Grada zasidrani torpedni čolni z vidno dobrim uspehom napadeni; istotako zopet dne 31. avgusta v bližini Grada, pri čemur je en torpedni čoln poškodovan obležal, ostali pa so s polno paro v Grado zbežali.

Nemško uradno poročilo od četrtna.

K.-B. Berlin, 13. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Južno ceste Riga-Wenden izumaknile so se naše kavaljerijske straže močnemu ruskemu pritisku preko Mariberga in Neu-Kaipena. Severno od Baranoviči, vzhodno od Tarnopola in ob Zbruczu živahni motilni ogenj in poizvedovalne praske.

Makedonska fronta. Južno-zapadno jezera Ochrida so vdrli le slabotni sovražni oddelki v gorovje.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Nemški zračni uspehi v avgustu.

W.-B. Berlin, 13. septembra. V avgustu so naši nasprotniki vsled delovanja naših bojnih sredstev na vseh frontah skupno 595 letal in 37 balonov izgubili. Mi pa smo izgubili temu nasproti 64 letal in 4 balone.

Avtrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 14. septembra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Na severni strani Monta San Gabriele bili so trije močni napadi Italijanov odbiti.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 14. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V noči na 13. t. m. vrgle so nemške kompanije sovražnika iz nekega gozda severno od Langenmarka; veliko število Angležev je bilo vjetih. V Artoisu in severno od St. Quentin ima imelo več poizvedovalnih podjetij uspeh. Plen in vjeti so padli v naše roke. — Armada nemškega prestolonaslednika. Zapadno od Guignicourta vdrle so naše naskočne čete v drugo francosko črto, prizadele sovražniku v jarkinem boju težke izgube in se vrnile z vjetimi.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 15. septembra. Uradno se danes razglaša:

Ob Sočini fronti se je ognjeno delovanje mestoma oživilo. Južno od Selab ob Soči se je več italijanskih sunkov izjalovilo. Na Montu San Gabriele leži težki topovski ogenj. Delni napadi Italijanov bili so odbiti. — Število v avgustu na južno-zapadni fronti sestreljenih italijanskih letal znaša 32. Mi smo izgubili v istem času 11 letal.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 15. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Bobenskemu ognju pri St. Julianu sledil je angleški delni napad, ki je bil v protisanku izjalovljen. Nekaj Angležev je bilo vjetih. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri Craonn si pripeljale naše čete vjele iz francoskih jarkov. Ob cesti Somme-Py-Souain vdrli so Francozi dvakrat brez ognjene praprave proti našim postojankam. Vrtri sovražnik bil je s protinapadi takoj zopet vržen; v naši roki so ostali vjeti. — Na vzhodnem bregu Maase naskočili so po kratkem učinku deli neke naše divizije vzhodno od gozda Chame. Sovražnik se je močno branil, bil je pa v bližinskem boju vržen. Vjeli smo nad 300 Francosov. Kravate izgube nasprotnika so se povisale še vsled brezuspešnih protinapadov.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Nemško izseljevanje.

Naša slika nam predstavlja pomanjkanje naraščaja nemškega izseljevanja v letih 1881 pa do 1914.

Zahajevanje „Stajerca“

povsed

kot edinoga zaščitnika kmetstva in stanu ter agitirajte pridno in ob vseh prilikah za njega napredno stranko! Radi tega naj ne manjka v nobeni hiši! Čita ga torej naj vsakdor!

Avtrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 16. septembra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Južno od Selab ob Soči bili so italijanski sunki preprečeni. V južnem oddelku visoke planote od Bainsizza. Sv. Duš ponovil je sovražnik zopet svoje poskuse, predreti naše postojanke. Naše čete so v lutem bližinskem ognju zmagale; Italijani so bili vrženi. Pri Gorici in na kraški visoki planoti artiljerijski boj.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 16. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ob cesti Menin Ypern napadlo je več angleških bataljonov, katerih naval se je skoraj povzd z velikimi izgubami razbil. Severno ceste vdrli je sovražnik v kompanijski širokosti naše najsprednejše jarke. Južno-vzhodno od Arrasa se je sovražni ogenj popoldne hipoma do največjega učinka povišal. V umetni megi sunili so potem Angleži v 1500 m širokosti pri Cherisy naprej. Metalci plamen in panceri vozovci naj bi vstvarili pot naskočnim četam. Naš krepki odporni artiljerijo in strojnimi puškami izjalovil je sovražni sunek. Kjer je prišel nasprotnik v naše jarke, bil je z infanterijo v bližinskem boju nazaj vržen. Na istem mestu ponovil je sovražnik svoj napad ravno pred temo. Tudi tokrat se je njegov naval z velikimi izgubami izjalovil.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 17. septembra. Uradno se danes razglaša:

Na vzhodnem bojišču in v Albaniji nobeni posebni dogodki.

Ob Soči čez dan večkrat živahni artiljerijski boj. Po nastopu teme napravil je sovražnik južno od Podliske tri brezuspese napade. Na severno-zapadni strani Monta San Gabriele pripeljali so honvedski oddelki pri nekemu sunku v sovražne jarke vjeti in strojne puške.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 17. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji razvil se je artiljerijski boj ob obrežju in posameznih oddelkih med gozdom Hove.

houlster Lysom do najljutejšega bojenskega ogaja. Do angleških infanterijskih vojev razven prask prednjih straž ni prišlo; pri teh pa so ostali vjeti v naših rokah. Sredno-vzhodno od Arrasa sunili so ponoči močni poizvedovalni oddelki Angležev naprej, prišli na posameznih točkah tudi do naših str, od koder pa je hitri protisunek sovražnika prepeljal. Tudi pri St. Quentinu bili so sunki nasprotnikov povsod nazaj vrženi. — Armada nemškega prestolonaslednika. V večih poizvedovalnih bojih izgubili so Francuzi vjete. Iz sovražnih letalnih brodovij, ki so včeraj Kolmar dvakrat napadla, smo sestrelili **dva letala**. Razven tega so izgubili nasprotniki **16 letal**.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 18. septembra. Uradno se danes razglasja:

Italijansko bojišče. Na visoki planoti od Bainsizza bili so pozamezni. močni artiljerijski pripravi zapričeti sovražni sunki zavrnjeni.

Šef generalštava.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 18. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji ponovili so Angleži tudi včeraj svoje močne gnjene sunke proti posameznim oddelkom nad gozdom Houthou in Lysom. Vršili so le manjši infanterijski boji, pri katerih so bili napadajoči angleški oddelki povsod nazaj vrženi. — Armada nemškega prestolonaslednika. Bojevno delovanje artiljerije dosegllo znatno silo. Na raznih točkah razali so se boji v prednjem polju, ki so za nas zadno potekli. — Armada vojvode Albrechta. Zapadno od Appemonta napeljale so naše naskočne čete iz francoskih postojank nekaj vjetih. — Oberlajtnant Berthold sestrelil je zopet **2 nasprotnika** zračnem boju.

Vzhodno bojišče. Pri Lucku, na spodnjem toku Zbrucza in v goreh vzhodno od Kedri-Vasarehely pokazal je sovražnik ljutješi nego v zadnjem času. Tri armadni skupini Mackensen napravili v Rumuni zapadno Sereta po izdatni gnjeni pripravi pri Varmiti in Münzenburgu več delnih napadov, ki so se z velikimi izgubami izjavili. Ob izlivu Rimnicu smo nekem podjetju vjete pripeljali.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Vojna na morju.

31.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 13. septembra. Eden novih podmorskih čolnov, poveljnik kapitan-ljutnant Erbach, je v Atlantskem oceanu novo 8 parnikov in 2 ladji z 31.000 tonami potopil.

Uspehi v Srednjem morju.

49.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 14. septembra. V Srednjem morju se je novo 49.000 register-ton potopilo. Med njimi sta se nahajala francoski parni za prevažanje čet "Parano" (6246 ton) in vojaštvom za Saloniki, in "Admiral Olry" (567 ton), na poti v Aleksandrijo, ter neki določno naloženi transportni parnik v smeri proti Saloniku. Ti trije parnikov so bili od stega poveljnika kapitan-ljutnanta Marschall v Egejskem morju iz močnega vojstva sestreljeni, dva od njih v ponočem napadu. S tem je ta poveljnik v zadnjem času štiri sovražne parnike za prevažanje čet stopil.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 15. septembra. V zavornem okolišu Anglije se je uničilo večje število trgovinskih ladij in nekaj ribiških čolnov, skupno z 22.000 brutto-register-tonami. — Od enega podmorskega čolna bil je dne 5. t. v močnem napadu v bližini angleškega vzhodnega obrežja neki vojni parnik, sličen torpednemu čolnu "Halcyon", torpediran. — Neki drugi podmorski čoln zadel je s torpedom dne 9. septembra v Kanalu neko malo križarko razreda "Arabis". Potop obeljadi podmorska čolna nista zamogla opazovati.

Delo podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 16. septembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v Kanalu dali so okroglo 20.000 brutto-register-ton. Potopljeni parniki so bili vsi oboroženi, eden od njih tank-parnik. Potopljena jadernica je na krovu imela 1400 ton olja, riža in druga blaga, določenega za Le Havre.

W.-B. Berlin, 17. septembra. V Atlantskem oceanu, v zalivu Biscaye in v Severnem morju so naši podmorski čolni zopet 4 parnike in eno jadernico z 23.000 brutto-register-tonami potopili, med njimi oborožena angleška parnika "Malta" (7884 ton) in "Rosnoke" (3775 ton) z raznim blagom ter neko past zoper podmorske čolne, ki je bila z dvema topovoma oborožena ter se je peljala pod švedsko zastavo. Od parnika "Rosnoke" se je kapitana vjelo.

W.-B. Berlin, 17. septembra. V času od 1. januarja pa do 31. avgusta t. l. se je v Srednjem morju z od naših podmorskih čolnov uničenimi oboroženimi parniki skupno **226 topov** potopilo. V to število niso vračeni oni topovi, ki so se nahajali na potopljenih vojnih ladjah, ter taki na krovu oboroženih ladij, ki so se vsled učinka min potopili.

Griža.

Griža je tako nalezliva in navadno nevarna bolezen, ker zahteva dositi žrtev in ker pusti mnogim bolnikom pokvarjena črevesa. Snov nalezljivosti je znana. To so majčene živalce, takozvani grižni bacili, ki se nahajajo v premnogih želodčnih izprazninah, in ki se razširijo po vsem, kar pride iz izprazninami v dotiku, posebno pa z rjuhami, perili, obleko, nočno posodo, hrano; tudi mrčes, posebno muha, kakor tudi domače živali lahko grižo to bolezen. Glavni vir nalezljivosti je po človeku, od katerega druga bolezen posredno ali neposredno nalezejo. Kjer so grižavi ljudje, tam je tisočkratna prilika za okušenje drugih. Ker so neravno pogoste izpraznitve blata, v katerem je vse polno bacilov, je najbolj snažnemu bolniku nemogoče, da se ne bi postreljal ali perilo kaj umazalo. Tako se dogodi, da okušenje ni neravno niti ob najboljši oskrbi in ob najboljših postrežnih močeh. Koliko večja je nevarnost okušenja tam, kjer bivajo ljudje v slabih higijeničnih razmerah gosto natlačeni in ni že vsled tega čistoča ljudi in sobnih predmetov mogoča. Bolezen nastopi na vedenje čez dva ali sedem dni po navadno neopaženem na vedenje čez dva ali sedem dni po navadno neopaženem

3 leta vojne

Naša slika kaže bilanco doslej preteklih treh vojnih let. Na levem strani vidimo razmerje od nas zasedenih sovražnih pokrajin ter od sovražnikov zasedenih naših krajev. V sredini kažejo podobe in številke človeške izgube naših sovražnikov. Največ ljudij so v tej nešrečni vojni seveda izgubili Rusi. Na desni strani vidimo zgoraj množične potopljenih bojnih ladij in trgovinskih ladij, spodaj pa število 12.000 od nas zaplenjenih sovražnih topov ter 5000

okoženju. Prvi znaki griže so: pomanjkanje slasti do jedi, bel jezik, utrujenost, neredita izpraznitve blata kar kor tudi trodotvorne bolečine brez mrzljice, da misli človek na želodčni katar in vsled tega ne čuti potrebe, da bi šel v posteljo. Že čez nekoliko dni je drugače. Po črevetu vedno hujje zavija, tako da se bolnik zvija od samih bolečin; velika potreba se pojavlja vedno pogosteje, tako da mora bolnik po dvajsetkrati ali še večkrat na stranišče. Blata je vedno manj. In že ni več redka, godilasta, blaina masa, temveč le še nekaj zlic steklastega zaslizenja z drcenimi nitkami ali z večjo krvno primesjo. Tedaj opravljamo potrebo z bolečinami v zadku. Dolgost po bolezni je različna, to je pa dini ali pa tudi tedne in mesce. Pogosto tudi mnijo grižavi bolniki (15 odstotkov), kakšna zg je griža). Večkrat pride po griži motenje v črevesih, tako da ne more biti bivši bolnik nikdar več vesel življienja.

Kakšna sredstva imamo zoper to kužno bolezni? Pred vsemi je treba vsakega bolnika ali osumljena dobro odločiti. To pa je mogoče le v dovolj prostornih sobah in ob stalni in dobro poučeni postrežbi. Bolnika najbolj odločimo, če ga damo v bolnišnico, ker je s tem glavnim vir okuženja odstranjen. Nadalje je treba vse osebe in predmete, ki pride bolnik z njimi v dotiko, razkužiti (desinficirati), preden gredjo in bolnikove robe. To se zgodi po oblastnem naredbi. Da je to mogoče izdati, je postava, ki določa prijavo bolnih ali osumljeno bolnih oseb. Prestopki proti prijavi se ojstro kazujejo.

Da se i sami varujemo pred to sedaj po vseh delih lahko razširjeno bolezni, je treba najprej izpolniti oblastne naredbe in pa vestne bolnikove postrežbe in čistote. Pred vsem je potrebno, da si pred vsakim jedrom in usta umijemo dobro, da ne prenapolnilimo želodca in da ne jemo ne sirovega sadja, ne sirove zelenjave. Kakor znano, razsazja griža redno najbolj ob času sadja. Voda naj se rabí le iz dobrih, zdravih vodenjakov. Kjer to ni mogoče, je treba vodo prej zavreti.

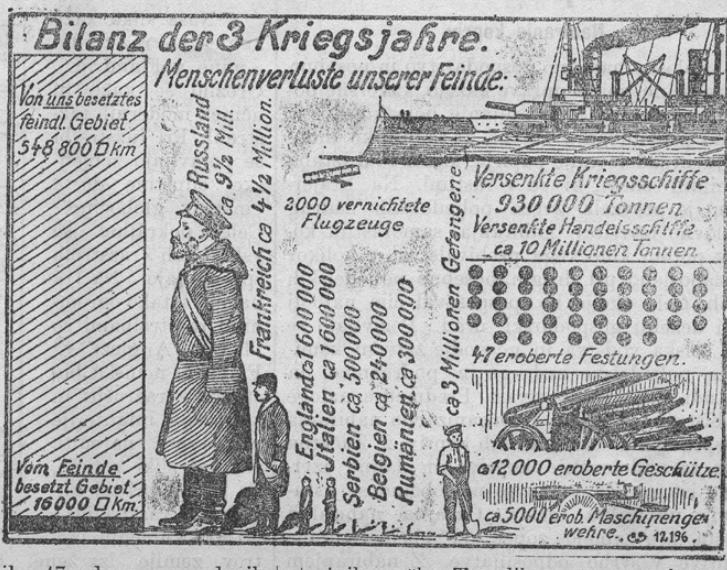
Ako se pokažejo znaki bolezni, naj se pokliče zdravnik, da bolezen spozna in potrebno ukrene. Niti zdravnik, niti oblast ne more razpale kužne bolezni naglo zatreći, zato je treba, da pomagajo vsi vuk in vsak poedini.

Rusija — republika.

Položaj na Ruskem se je zopet spremenil. Kokor vse kaže, je sedanji kolovodja, od entente podpirani in bržkone podplačani minister Kerenskij v notranji ruski borbi zmagal. General Kornilow, ki se mu je s precejšnjo armado uprl, bil je premagan; poroča se celo, da je Kornilow bil vjet.

Medtem je provizorična vlada proglašila Rusiju za republiko.

S tem seveda še ni rečeno, da se bodo ruska republika tudi držala; kajti notranji boji in spori so vedno še ogromni in vsak dan prihajajo nove komplikacije. Na eni strani je stranka odstavljenega carja še vedno precej velika in deluje na tihem za zopetno urešenje carstva. Potem so istotako močni revolucionisti pristaši Lenina, ki hočejo na vsak način takojšnji mir in namesto meščanske republike socijalno-komunistično državo. Končno je omeniti tudi posamezne narodnosti na Ruskem, — zlasti Ukrajince in Fince — ki pod nobenim pogojem nočejo biti več skupaj z "majko Rusijo", katera jih je skozi stoletja na brezrčni nači tlačila. Povsod torej nevolja, nezadovoljnost, povsod viharji...

strojnih pušk. Ta slika nam pač kaže, da smo mi na vseh frontah zmagovalci!

Zato gre nova ruska republika težkim časom nasproti. Rešiti se zamore le tedaj, ako sklene takoj mir z osrednjimi silami. Potem bi se Rusija zamogla okrečati, ojačiti, notranja nasprotja pogladiti in si s tem boljšo bodočnost vstvariti!

Bolgarska kraljica Eleonora †.

K.-B. Sofija, 12. septembra. Bolgarska kraljica Eleonora je ob 4. uri 20 minut pooldne umrla.

* * *

Umrla je soproga poštenega našega zaveznika bolgarskega kralja Ferdinanda. Pokojnica je bila velikodušna kraljica in blaga žena. Na strani svojega kraljevskega vladarja, ki nam je zvesti prijatelj in zaveznik, preživelja je težke čase prve in druge balkanske vojne. Doživila pa ni konečne zmage, ki bode tudi bolgarskemu kralju prinesla močno bodočnost. Umrla kraljica Eleonora pa je bila tudi prava mati svoji državi. Zato joka ob njeni gomili ves bolgarski narod, pa tudi mi zavezniki čutimo vso pretresljivo žalost te prerane smrti.

Königin Elenore von Bulgarien †.

Kraljica Eleonara bila je kot princesinja Reuß-Köstritz dne 22. avgusta 1860 v Trebuhenu (na Nemškem) rojena. Zarocila se je z bolgarskim kraljem Ferdinandom dne 6. decembra 1907, poročila pa dne 28. februarja 1908. Na Bolgarskem pridobila si je kraljica hitro vso ljubezen in spoštovanje ljudstva. Visoko izobražena in vestna bila je kralju vredna spremjevalka, njegovim otrokom pa mati in prijateljica. Že kot princesinja se je postavila v rusko-japonski vojni v službo ranjencev in bolnikov. In tako je tudi pozneje do smrti vedno svoje blago, požrtvovalno srce kazala. Bolgarski „Rdeči križ“ izgubi z njo najboljšo pospeševalko in dobrotnico. Čast tej velikodušni kraljici!

Gospodarske.

Nabiranje kopriv.

Slovensko narodno gospodarstvo in posebno potrebščine vojne uprave kažejo, kakorše posebne važnosti je izrabljvanje ličja koprive v svetu pridobivanja vlakna za tkaninsko industrijo in izdelovanje papirja, kakor tudi izraba krmilnih snovi, ki so v rastlini. Na Štajerskem je prevzela zvezra poljedelskih zadrug poslovno izvršitev nabiranja samorastnih kopriv potom kmečkega prebivalstva, v kolikor ni zaposleno pri drugih, posebno poljedelskih delih. Celo akcijo bo pospeševal čim najbolj tudi deželni gospodarski urad. Pozivljajo se vsa šolska vodstva in gospodje žetveni komisarje, poljedelske zadruge in podružnice, da se tudi ti posvetijo stvari. Predmetne naloge so bistveno sledče: 1. Organizacija nabiranja in spravljanja samoraščnih kopriv. 2. Začetna dela za obdelovanje koprive in daljne izvršitve istega. Za vsako šolsko občino se ustavljajo nabiralna mesta. Okrajna nabiralna mesta prevzamejo zopet od občin nabранa koprive v svetu odpošiljatve. Z nabiranjem samoraščnih kopriv se mora takoj pričeti. Spravljanje se izvrši na ta način, da se odreže steblo tik korenine s srpi, kosami ali

noži, ne pa izruje. Proti koprivam se zavarujo roke z rokavicami ali ovitimi cunjam. Nekaj ur po odrezu koprive preneha njen učinkovanje, tako da se more vršiti nadaljno ravnanje brez neprilik. Rastline se ne smejo rezati, če so vsled rose ali dežja vlažne, temveč najboljšje je, če jo vreme suho in solnčno. Steblo z listjem je potem čim najprej in najnatančneje posušiti. To se izvrši najbolje v suhem solnčatem vremenu. Najboljše na ravnih strehah ali na sicer drugače pripravnih podlogah, ali pa že od začetka v skedenjih, v podstrešjih, na pečnicah ali nadognjiščem. Na ta način se stebla najbolj obvarujejo pred slučajno deževnim vremenom.

Ker vlažna steba zelo hitro plesnijo ali segnijo in so kot tako popolnoma brez cena, bo treba posebno paziti, da se ista dobro posušijo. Le popolnoma suha steba se morejo zvezati v snope in tako shraniti. Pravo suhoto je lahko dognati; steblo se zmencia med prsti in če pri tem lesni drob iz steba lahko izpadne in le ličje preostane, potem ni nevarnosti da bi se steba pokvarila. Ker se more posušeno listje od stebel z osmunkanjem lahko odstraniti in ker da isto dobro klajo, se priporoča, posebno pri današnji kljuni pičlosti, da se to dobivanje listja ne zamudi. Le osmukana steba naj se izročijo nadaljni podelavi. S tem se po eni strani ne izgubi dragocena klaja za domačo živilo, po drugi strani se prihranijo tudi prevozni troški. Steba se s pokravistimi stebli v snope po 5 do 10 kilogramov dobro zvezijo in hranijo v prostorih, ki so pred dežjem in talno momoko dobro zavarovani, dokler se ne odpoljejo nabiralnim mestom. Če se listje v občini sami ne rabi, ga je napolnit v vreče in tako kakor steba suho shraniti. V tem letu se bodo plačale dosti višje cene za suha in popolnoma brezhibna koprivina steba in listje takoj pri oddaji. Te znašajo enotno za 100 kilogramov suhih kopriv (osmukane ali neosmukane) 14 kron; za posušeno listje samo se plača 16 kron za 100 kilogramov. Morebitne stroške za vlaganje in prevoz nabiranega blaga trpi družba, katera nabiralni vodje sporazumno z zvezo posebej zaračunajo. Drugi del naloge zadava obdelovanje koprive. Najprvo morajo nabirati občinski nabiralni vodje semena dobro razvitih kopriv. To se izvrši na ta način, da se pusti majhen del samoraščenih kopriv in sicer ženske rastline, ki se razločujejo od moških po tem, da imajo zrnca v velikosti prosa za seme. Ko seme v avgustu do septembra dozori, se spravijo tudi te rastline. Seme se izsiplje in odda nabiralnemu vodju, da ga shrani. Vsekakdo bodo inorali nabiralni vodje pri zvezki poljedelskih zadrug na Štajerskem, Gradec, takoj zahtevati lansko seme in ga v dobro ohranjenih vrtnih gredicah posejati,

da bo čimprej veliko sadik za nadaljno obdelovanje na razpolago. Za to obdelovanje se bodo potem dovolile posebne odškodnine.

Razno.

Lažniki! V „Straži“ ali „Gospodarju“ lista sta si itak oba v kakovosti ednaka, – se mi očita, da sem „oprščen od vojaške službe“ in „da delam jaz cene na ptujskem rotovžu“. Oboje je nesramna laž. Jaz sem izvršil svojo vojaško dolžnost, nisem nikdar niti mezinca mignil, da bi bil oprščen, zaradi bolezni pa sem bil superarbitriran in budem prišel zopet k prihodnjemu prebiranju. Istotako sem popolnoma neprizadet glede očitanja, „da delam cene“ na rotovžu. Cene dela oblast na Dunaju, drži jih pa itak noben hudič . . . Gosp. dr. K o r o s e c, zaradi katerega se je ta polemika razvila, pa je duhovnik, ne izvršuje leta dolgo svoje duhovniške službe, je plačan kot duhovnik, ne gre k črnovojniškemu prebiranju, ne služi pri vojakih, medtem ko morajo sivolasi duhovniki kot vojni kurati nevarnost granat prestati, — in vpije cesarju „živio“. Kaj, ko bi i ta velečastiti gospod poskusil — samo poskusil! — lepote vojaškega stanu? V splošnem pa še enkrat: imenujem dotičnega pisca v „Straži“ ali „Gospodarju“ lažnika. Naj me toži! Pa prosim uljudo še za nadaljnje napade na mojo osebo! — Karl Linhart, urednik „Štajerca“.

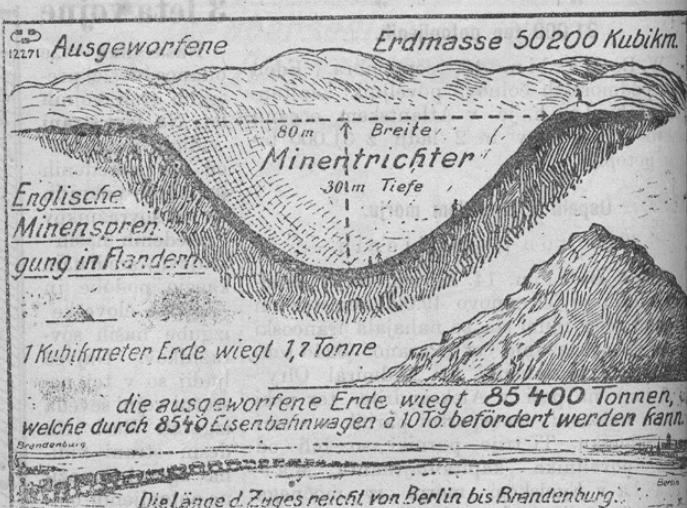
Vjeta dezterja. Orožniki v Pobrežju pri Mariboru so vjeli infanterista Jožeta Litonja in Johana Kosarja, ki sta bila zaledovana kot dezterja. Izročili so ju gaučijskemu zaporu v Mariboru.

Železniška nesreča. Iz Radgona se poroča: Dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne pljali sta se obe komtesi Battay in vozu iz Radgona v Olsnic. Vodili sta konji sami, zadaj pa je sedel kučijaž. Ko se je voz preko železniške proge v Laafeldu peljal, pričudral je vlak, prikel voz in ga vrgel ob stran tako, da je bil popolnoma razbit. 17-letni kučijaž hotel se je na „puferju“ mašine prijeti, prišel je pa pod lokomotivo in bil takoj mrtev. Komtesi sta sicer v omeljevicu padli, alkmalu jima je bilo toliko boljše, da ste se zamogli na drugem voznu domov vrniti.

70-letnica štajerskega deželnega glavarja. V pondeljek praznoval je štajerski deželni glavar svoj 70. rojstni dan. Naš glavar je že 33 let član štajerskega deželnega zborna. L. 1884 ga je veleposestvo v deželnem zboru poslalo in še isto leto je postal tudi deželni odbornik. L. 1893 postal je po odstopivšem grofu Wurmbrandu štajerski deželni glavar. Od tega časa sem stoji Edmund grof Attens na čelu dežele, za katero si je stekel izredne visoke zasluge. Bil je vedno pravi plemenitai

Iz vojne na zapadu.

Naša slika kaže angleško razstrelbo mine v Flandriji. Grozno se kaže tu učinek modernih razstrel. Pri razstrelbi se pojavljajo zemeljske odprtine do 3 metrov globocene. Cele pokrajine se vsled teh razstrelb spreminjajo. Na ta način, s tako ogromnimi razstrelbami so hoteli Angleži v Flandriji nemške postojanke razrušiti in za naskok infanterije pripravne narediti. Na naši sliki vidimo, da je bilo pri tej angleški razstrelbi 50.200 kubičnih metrov zemlje izvrženo. Odprtina razstrelbe (Minentrichter) je 80 metrov široka in 30 metrov globoka. 1 kubični meter zemlje tehta 1.7 ton, torej znaša pri razstrelbi izvržena

zemlja 85.400 ton. To zemljo bi zamoglo prevažati 8540 železniških vagonov po 10 ton. Tak vlak bi bil torek od Berlina pa do Brandenburga dolg.

poštenjak od pete do glave, mož dela in zalog. Čestitamo mu tudi mi prav iskreno k njegovemu 70. rojstnemu dnevu in želimo, da bi nam bil še dolgo let ohranjen.

Judovski prekupevalci popra. Iz Marijora se poroča „Grazer Tagblatt“: V zadnjem času se je dogalo, da judovsko-poljski begunci, ki bivajo v bližini Spodnje Poljske, pri mariborskih trgovcih večje množine popra nakupujejo. Gotovo vporabljajo ta popr v špekulacijske namene. Upati je, da bodo poseni trgovci tej nesramni špekulaciji poljskih judov konec napravili!

V Mariboru so sklenile trgovine z manufakturnim, modnim, kratkim, galerijskim in konfekcijskim blagom, da bodejo svoje trgovine do 15. decembra vsako nedeljo zaprete.

Tatvina. Posetnica Ana Mlakar prišla je pred kratkim k nekemu fotografu v Sevnico. V prednji sobi pustila je svoj površnik in poleg tega tudi denarnico z 1890 K. Ko je hotela oditi, bila je taška z denarjem izginjena. Sum se je obrnil na fotografov dekle Marijo Frisch, ki je končno tatvino tudi priznala.

Ukradeno je bilo v gostilni Sorschegg na postaji Slov. Bistrica mnogo cigar, cigaret in vina.

V Slov. Bistrici nastavila je zaradi opetovanj tatvin mestna občina dva čuvaja za polja in njive.

Železniška nesreča pri Ptuju. Dne 19. septembra okroglo ob 1. uri popoldne se je zgordila v postaji Mošanci pri Ptuju zopet velika nesreča. Vsled doslej še nepojasnjениh okoliščin trčil je namreč tovorni v vojaški vlak. K sreči je vestnost uslužencev prepričala, da bi bilo na lici mesta kaj mrtvih ostalo. Pač pa je bilo 9 oseb težko, mnogo drugih pa lahko ranjenih. Na pozorišče nesreče je dospel kolikor mogoče hitro železniški zdravnik g. dr. Anton Gregorec iz Ptuja, ki je takoj vse potrebno storil ter težko poskodovane vojake v c. k. rezervno bolnišnico v Ptuju spravil. Vestnemu zdravniku gre zato vsa hvala. Kdo je kriv nesreče in koga se sme odgovornega napraviti, bode še sodnija preiskava dognala.

Poročil se je na Dunaju g. mag. pharm. Alfred Birschitz, sedaj lekarnar v Gratkornu pri Gradcu, z gospico J. Dötz. Gospod Birschitz je izza svojega dolgoletnega delovanja v lekarni Behrbalk v Ptuju našim kmetovalcem prav dobro znan. Želimo paru obilo sreče!

Šolarska politika. Po našem mnenju je prva skrb šolarja, pa čeprav sedi na klopih 7. gimnazijalskega razreda, da gleda v svoje latinske knjige, ne pa da se briga za politiko. Zadnjič enkrat pa je prišel v neko tobakarno v Ptuju — tako poroča namreč mariborska „Straže“ — neki „gospod“ in je zahteval po slovensko „koleke“. Dotična prodajalka slučajno ne zna mnogo slovensko in je zato „gospoda“ vprašala, kaj hoče; pozneje je izvedela, da je to „stempel“. „Gospod“ je porabil to priliko, da se je v tobakarni na prav nesramni način s prodajalko skregal; dejal je

ob tej priložnosti, da zna prav dobro nemško, ali da noče nemško govoriti, da je torej naravnost pokazal izzivalno, od hujškučev mu nadahnjeno postopanje. Celo neki tuji oficir je „gospodu“ povedal, da tako postopanje ni pravilno. „Gospod“ pa se je celo oficirju odrezal ... Ta „gospod“ je bil neki gimnazijec imenom Gauler. Torej srednješolec, ki se uči na deželnici gimnaziji v Ptiju, ki doslej še ninič, ki bode morda še enkrat kaj postal, — deček torej, ki bržkone po navodilu gotovih od štajerskega denarja plačanih prvaških profesorjev uganja po trafikah svojo „politiko“, za katero bi ga bilo ednostavno treba za ušesa prijeti ... Mi bi se seveda za ta otroški dogodek ne zmenili, ali „Straže“ je napravila iz tega dogodka celi uvodni članek. V tem članku pljuje kakor satan ogenj in žveplo na mesto Ptuj, grozi in se priduša, prorokuje in dela tako, kakor da bi bil ta mokronosi fantiček res že kaj ... Stari Gauler, slovenski nadučitelj, bil je od klerikalnih listov pač dostikrat napaden, ker je bil naprednega misljenja. Njegovega fantička pa proglaša zdaj „Straže“ za nekakega „junaka“, ker je v neki trafiki namesto „stempeljev“ koleke zahteval. Res, prav res, že zaradi tega šolarja se bode moralna „jugoslovanska“ država uresničiti!

O ptujski deželni gimnaziji prinesla je ena zadnjih številk mariborske, „Straže“ celo vrsto člankov. Pri celi stvari se gre edino zato, da bi se v Ptiju uresničila slovenska gimnazija, ki bi morala stati seveda popolnoma pod komando tistega gospoda, kateri ravno dotične članke piše. Pričakujemo nadaljevanje „Stražnih“ člankov in potem bodemo prav ponizno zagrinjalo razprli. Saj poznamo dotičnega dopisnika, prav natančno ga poznamo, — prav natančno ga bodemo pa tudi razkrinali. Gotovi gospodje so ravno taki, kakor petrolejske svetilke; ako se jih močno navije, se kadijo ... Cenjeni dopisnik „Straže“, le pogum!

Direkcijo deželne gimnazije v Ptiju si usojamo opozarjati nato, da šola ni taborišče politike. V šoli se gre za grščino in latinščino, za matematiko in fiziko, — nikdar pa ne za „jugoslovanstvo“ in druge politične sanjarije. Tisti, ki na tem štajerskem, po cesarju Francu Jožefu imenovanem zavodu med fantičke politiki protiavstrijske smeri trosijo, se morajo na vsak način podučiti. Šolar Gauler bi ne šel na noben način v trafiko hujškati, ako bi ne stal za njim kak poveljnik z gorjačo ... Da se sovrašto med slovenskimi in nemškimi dijaki ne razširi, da ne pridemo do neznošnih razmer, prosimo direkcijo doslej vzorne ptujske gimnazije za odpomoč!

Lunaki 87. regimenta protestirajo proti „Gospodarju“. Sprejeli smo sledeče: „Podpisani protestiram najodločnejše v lastnem kakor v imenu svojih tovarjev na fronti od tolkokrat pohvaljenega 87. regimenta, da se naš imenuje v „Slovenskem Gospodarju“ šnopsarje. Mi smo na vseh krajih fronte vedno z največjim junaštvtvom, zvesto in pošteno avstrijsko domovino branili. Fej „Gospodarju“, ki nas zdaj za „šnopsarje“ psuje. Živio 87. regiment! — Anton Petrovič iz Sv. Urbana pri Ptuju, odlikovan s Karlovim križem, od mobilizacije pa do sedaj na bojišču.“

Ptujski prostovoljni strelec nam pišejo iz bojišča: „Dne 15. septembra 1917. Srčne pozdrave vsem čitateljem „Štajerca“ pošiljajo iz bojnega polja luštni Ptujčani. — Franc Sever, cgfr., Maks Fünstrath, korporal, Ogorelec, lt., Viljem Melzer, cgfr. Vsak od nas je že trikrat odlikovan! — (Z veseljem vračamo vrum in junaškim fantom pozdrave! Op. ured.)

Neposredni davki. Piše se nam: V 4. četrletju 1917 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotele oziroma plačni v naslednjih dneh: I. Od zemljarine, hišne-razredovine in najmarine ter od 5 odstotnega davka od najemnine onih poslopij, ki so prosta najmarine: 10. mesečni obrok dne 31. oktobra 1917; 11. mesečni obrok dne 30. novembra 1917; 12. mesečni obrok dne 31. decembra 1917. II. Od občne pridobivnine in pridobivne pedjetij podvrženih javnemu dajanju računov.

4. četrletni obrok dne 1. oktobra 1917. III. Od rentnine in dohodnine v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka po osebal oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke. 2. polletni obrok dne 1. decembra 1917. Dokler ni predpisana davčna dolžnost za tekoče leto, mora se plačevati davek po odmeri preteklega leta. Ako se ne plačajo davčni obroki najkasneje 14 dni po plačilnem roku, morajo se plačati tudi zamudne obresti od državnega davka in deželne doklade, če presega celotni državni davek dotične davčne vrste 100 K. Če se davki in doklade ne plačajo v 4 tednih po preteklu plačilnega roka, iztrijajo se z zamudnimi obresti vred izvršilnim potom. Plačevanja zvrše se lahko tudi pri vsakem c. kr. poštnem uradu v zakaznem prometu poštovnega uradnika.

* * *

Tatvina. Iz Lieserthal na Koroškem se poroča: V zadnjem času se množijo tatvine na poljeh. Večinoma se gre tukaj za tatvine živil. V Maltatalu so se izvršili vломi v domače mline in koče lesnih delavcev. Celo sveže pokoseno travo se ponodi od travnikov pokrade.

Žalostna smrt. Iz Gunzenberga se poroča: Več kot en teden se je pogrešalo posetnika Boštjana Wieser. Nesrečen je bil že dalje časa težko bolan. Žalostil se je zaradi letosnje žetve in menil, da s svojimi 10 otroki ne bode mogel več živeti. V nedeljo oblekel je svojo najslabšo obleko, pustil ves denar doma in odšel. Zdaj so ga našli v okolici obešenega.

Smrtna nezgoda. Posetnik Komar v Tschbergu pri Bistrici ob Pliberku je vsled neprevidnosti svojega 2½-letnega otroka obstrelil. Otrok je v celovski bolnišnici umrl.

Žalostna smrt graščakinje. Iz Nötscha na Dobratschn se poroča: Graščak od Wasserleburga pl. Schneditz podal se je dne 9. t. m. s svojo mlado ženo v spremstvu dveh lovcev na lov. Na t. zv. „Alpel“ ob poti na Dobratsch se je počivalo. Gospa pl. Schneditz in en lovec zavžila sta nekaj črne kave; pri obema so se takoj pojavili znaki zastupljenja. Mlada, lepa in splošno priljubljena gospa je kmalu nato umrla; lovec je imel grozovite bolečine, ki so ga telesno skoraj otrpnile. Sodi se, da je totel drugi lovec iz maščevanja svojega tovariša zastrupiti ter da je temu zločinu vboga graščakinja žrtev postala. Oblast je oba lovca preiskovalni sodniji izročila.

Nesreča na železnici. Na glavnem kolodvoru v Beljaku je pri delu železniško uslužbenko Ano Tratnik prijet vlak in ji popolnoma zdrobil desno nogo. 27-letna nesrečnica je mati dveh nepreskrbljenih otrok, katerih oče je bil na bojišču od laške kroglike ubit. Upati je, da se bode ženi življenje resilo. — Iz Grafenstein na Koroškem se poroča z dne 14. t. m.: Danes zjutraj bil je čuvaj južne železnice, ko je hotel v službi progo zapreti, od vlaka prijet in usmrčen.

Cene sadnega mošta na Koroškem. Za sadni mošt, naj si bode potem javljencima ali hruščka, se je od oblasti sledče primerne cene določilo: Mošt pri kateremu vrenje še ni končano, 30 kron; izvreti mošt, 50 kron za hektoliter od najbližje železniške postaje ali pa domačije, ako ni ta oddaljenejša od železniške postaje. Napolnjevanje, vožnja, nalaganje gre na troške kupca. Za malo razprodajo se je z ozirom na gostilničarje določilo ceno 80 vin. za en liter mošta.

Zivljenje za eno jabolko. Iz Beljaka se poroča: Na žalostni način izgubil je dne 10. t. m. strelec salzburških prostovoljnih strelec Georg Neumaier na državnem kolodvoru svoje življenje. Stražil je ob nekem vagonu s spiritovimi kotli. Na drugi progi se je pravažalo jabolka. Neumaier si je hotel vzeti eno jabolko. Ali v tem hipu je prišel drugi vlak, ki je nesrečna med „puferje“ dobil, tako da je kmalu nato umrl.

Požar. V Frantsach pri Wolfsbergu bil je veliki požar v tamošnji papirni

Bavarska kraljica bolana.

Königin Marie Therese von Bayern

Kraljica Marija Terezija bavarska, nadvojvodinja avstrijska (Este), rojena 1. 1849, soprga zvestega našega zaveznika, bavarskega kralja, katere sliko danes prinašamo, je težko bolana. Upati je, da ji bode zdravniška pomoč življenje rešila.

fabriki. Gasilci so ogenj hitro zadušili in njeovo razširjenje preprečili.

Nesrečna vožnja. Dne 8. t. m. peljal se je — tako se poroča iz Oberloiba acha — tukajšnji graščak g. Gregor Glavar s svojo soprogo in 2-letnim sinom od Mieša proti domu. Spotoma se je konj splašil. Glavar padel je tako nesrečno iz voza proti nekemu kamenju, da si je glavo razbil in je takoj mrtev obležal. Ženi so se možgane pretresle. Hlapac je prišel pod voz in mu je bila noga zlomljena. Kakor vsled čudeža pa je ostal malo otrok nepoškodovan.

* * *

Hrvatje proti „jugoslovanskemu“ hujskanju. Dr. Korošec in njegovi tovariši se silno poнашаjo s tem, da so tudi Hrvatje za njih „jugoslovansko“ idejo. To pa je popolnoma napočno in zlagano. Kakor pošteni avstrijski Slovenci, tako odklanjajo tudi naši monarhiji zvesti Hrvati vse te naši domovini tako škodljive „jugoslovanske“ težnje. V eni svojih zadnjih številk piše n. pr. list „Hrvatska“, da so „jugoslovanski“ hujščaki s svojo deklaracijo skočili našim sovražnikom, ententi, v narоje. To smo tudi mi že od začetka tega umetno narejenega gibanja trdili. Edino našim sovražnikom, ki nas hočejo zadušiti in razdrobiti, pomagajo „jugoslovanski“ gospodje. „Hrvatska“ pravi tudi, da je vse to prizadavanje nič več in manj kakor peklenki komplot Srbov proti Hrvatom, pri katerem seveda jugoslovanski voditelji pomagajo. Jugoslavija ustavljena, bi rekli: „Hodite, bedasti Horvati, rakom žvižgat!“ Na ta način bi po zaslugi dr. Korošca in dr. Kreka prišel za Hrvate dan — finis Croatica (konec Hrvatske). „Hrvatska“ pravi, da taki „Slovenci“, kakor so ravno Krek in Korošec, ne bodejo Hrvatov ugnali. Že pred desetimi leti so bili (ti slovensko-prvaški voditelji) srbofilski in zato je tudi sedaj njih politika velesrbski maneuver. — Tako piše pošteni hrvatski list o „jugoslovanski“ hujščari slovensko-prvaških voditeljev. In vendar se ti hujščaki še vedno upajo trditi, da delujejo za cesarja in monarhijo... Proti „jugoslovanski“ hujščari, ki v svojem bistvu ni drugač nego pomoč našim sovražnikom, so se doslej izjavili naši pošteni slovensko-stajerski prebivalci, oglašili so se proti njej mohamedanski Bosniki in oglašujejo se proti njej Hrvatje. To je dokaz, da je ta hujščari dovolj nevarna in da moramo vse, ki imamo pošteno avstrijsko srce, biti nasprotniki teh jugoslovanskih sanj.

„Na dobro mnenje“. Stajerski pisatelj Peter Rosegger pripoveduje v svojem znamenitem listu "Heimgärtner Tagebuch" sledoč dogodbico: K fajmoštu v W. prišel je v zadnjem času večkrat neki starejši gospodek in mu je plačal sveto mašo „na dobro mnenje“. Skoraj vsaki mesec je prišel, položil tja golddinar, tako da je moral fajmošter vedno zopet mašo „na dobro mnenje“ brati. Ko se je to že večkrat zgodilo, vprašal je enkrat: „Ja, gospod, na kako dobro mnenje pa Vi mislite, ako se sme vprašati?“ Možkar si je malo ovratnik popravil, je zakašljal in dejal: „Ako smem resničen biti, velečastiti, je stvar slediča: Jaz delam zdaj tako dobre kupčice z zrnjem, in tako sem si pač mislil, da naj bi vojska še prav dolgo trajala“. Fajmošter je udaril z rokami skupaj: „Oj, oj, to je pač zopet enkrat prav napačno. Jaz sem bral Vašo mašo vedno na dobro mnenje, da bi vojna vendar enkrat že konec vzela. In farani so, tako menim, pri Vaših mašah vedno pridno molili, da naj bi oderuhe zrnja kmalu vrag vzel!“...

Velika železniška nesreča. Ljubljanski listi poročajo, da se je pri Planini na Notranjskem zgodila težka železniška nesreča. Dva vlaka sta skupaj trčila. Pri temu je bilo 30 oseb ubitih, 180 pa ranjenih.

Železniške nesreče. Pri Parmi na Italijanskem trčila sta dva vlaka skupaj; pri temu je bilo 8 oseb ubitih in 28 ranjenih. — K.-B. poroča iz Londona z dne 15. septembra. V Yorkshiru se je neki vlak prevrnih. Ubitih je bilo 5 mož, ranjenih pa 100 mož.

Zadnji telegrami.

Avtrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 19. septembra. Uradno se danes razglasja:

Vzhodno bojišče. Na obeh straneh doline Oitoa smo močne rumunske napade odbili. S hitrim protisunkom bil je na enem mestu vdreti sovražnik popolnoma vržen; njegev izgube so izdatne.

Italijansko bojišče. Pri armadni skupini feldmaršala v. Conrada vodil je za zopetno pridobitev nekega mimogredu sovražniku pripuščenega frontnega oddelka pri Sarcanu pričeti protinapad do polnega uspeha. V jeli smo 5 oficirjev in nad 300 mož.

Sef generalštaba.

Iz nemškega poročila od srede.

K.-B. Berlin, 19. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Povsod ugodno potekli boji. Zapadno ceste Beaumont-Vacher auville so imeli Francozzi pri močnemu napadu izredno velike izgube. Nemci so sestrelili 16 sovražnih letal.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Revolucija na Italijanskem?

Zadnja poročila pravijo, da so se vršili v vseh večjih mestih Italije, zlasti pa v Benetkah in Milanu, veliki delavski izgredi, pri katerih je prišlo tudi do krvavih bojev z vojaštvom. Posebno v Turinu je bilo mnogo oficirjev in vojakov ubitih. Več dni je bila tudi italijanska meja zaprta. Trdilo se je, da se je to zgodilo zaradi premikanja vojaščev na fronto. V resnicu pa se je vojaštvo od fronte poklicalo, da napravi v notranjem Italije mir in red. Kakor vse kaže, pripravlja se v Italiji ednaki dogodki, kakor so bili oni na Ruskem. Zdaj pač nikdo ne kriči več: Evviva la guerra! Kmalu pa bode v Italiji zadoneli klic: Viva la repubblica!

Električna luč brez baterije! Znana eksportna firma Maks Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstraße 27/51, prinaša novo električno Dynamo žepno svetilko v trgovino, ki zamore spremembi vso industrijo žepnih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s pritiskom dynamo v delo, ki daje električni tok za svetilko in s tem lepo, belo svetlobo. Če ne gre za vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Gori kolikor časa se hoče brez oprešanja. Cena znaša K 24.—. Katalog proti vrošiljanju 1 K.

Učenca
za mehaniko
sprejme Valerian Spruchina, mehanik, Ptuj,
Florianigasse 6.

**Nerazrušljivo
vztrajati**

je naš princip, ako smo gočovi resničnosti in pravilnosti našega stališča. Rabimo vedno **Lysoform**, ker imamo gotovost, da nas vedno pred vsako infekcijo varuje.

Majer
in
en viničar

se pod jako ugodnimi pogoji sprejmeta. Lepo plačilo in mnogo zemlje. **Richard Ogriseg, Sturmberg**, pri Mariboru, pošta Pesnica. 434

Weintreber

kauft unter besten Bedingungen

Max Straschill

Rann bei Pettau.

Vinske tropine

kupuje pod najboljšimi pogoji

Maks Straschill

Breg pri Ptiju.

**V obliki polna
prsa**

se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim aparatom HYPERIN

s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniško prizorišča iznajdba znanosti. Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljnja raba ne potrebna. Ta izredni aparat se vsem damam vsake starosti najtopilej prizorišča. Za neškodljivost in učinek so se izkušene pisateljice opotovano zavzele. Polno jamstvo, postavno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — Ako ne do pada, denar nazaj. Cena s priravo in navodilom K 7-90. Po pošti za 70 vin. več. Tajna razpošiljalje brez navedbe vsebine po higij. razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perlg. 31. 433

Pridni viničar

s 3 do 4 delavskimi močmi se sprejme proti visoki plači pri K. Flick, Frauheim. 432

Der

Branntweinverkauf

findet bis auf weiteres nur mehr in meinem

**Hauptgeschäfte
in Rann b. Pettau**

statt.

Max Straschill

Pettau, 18. September 1917.

Razprodaja žganja

se vrši zanaprej do preklica edino v moji

**glavni trgovini
na Bregu pri Ptiju.**

Maks Straschill

Ptuj, 18. septembra 1917.

Licitacija konjev

pri trenskemu nadomestnemu depotu v Ptaju.

V petek 28. septembra 1917
ob 10. uri dopoldne vrši se na
mestnem živinskem sejmišču v Ptaju
javna licitacija konjev na največjega po-
nudnika.

Razprodalo se bode 31 za vojno službo
nesposobnih, pač pa za kmetijstvo izborno
sposobnih zdravih konjev.

Za nakup opravičeni so le tisti, ki
imajo od pol. oblasti napravljeno kupno
dovoljenje. To dovoljenje mora vse-
bovati tudi število konjev, ki jih je do-
tičnik opravičen kupiti.

Izklučeni so konjski trgovci ozir.
prekupčevalci.

Detailirani razprodajalni pogoji ležijo
v pisarni transenskega pododdelka v ba-
raknem taborišču v Ptaju; tam jih za-
morejo reflektanti vpogledati.

Kupna cena je v gotovini plačati;
(koleke plača kupec).

Ptuj, 17. septembra 1917. 437

Hucl I. I.
major.

Pes zbežal.

Neki mali pes, enobarven, blevski pinč, pepel-
nosiv, od glave pa do konca nosu z bešim
trakom, z neodrezanimi ušesi in repom, circa
40 cm visok, 50 cm dolg, 2½ leta star, jako
livahan, ki čuje na ime „Lord“, na marki
gravirano „Josek“, — se odda proti dobremu
plačilu pri g. Johann Josek v Celju. 439

,Asanol“[®]

ma presenetljiv uspel pri po-
končevanju žuharjev (zakon, va-
rovan) Ščurkov, mravjev itd. I
zavoječek stane 1 krona.

„Št. Valentinnov redilni pršaček za pršače“

je edino uspešen pri prebavi
krme, zaradičega izredno redi
meso in tolščo, 1 zavoj stane
1 krona. Naroča se pri Josip
Berdajs, Ljubljana, Željar-
ska ulica 18. Po pošti se po-
šilja najmanj 6 zavoječkov.

Postrežnica

za eno uro dopoldne
in eno uro popoldne,
oziroma le za eno
uro popoldne, sprej-
me se proti dobremu
plačilu. Gospa nad-
geometra **Sprung** v
Ptuju, Anastasius
Grün-Straße 18, II.
nadstropje. 443

Dobre hrastove sode

proda takoj 422

Karl Kasper, trgovec
v Ptaju. Herrengasse.

DEKLA

pridna, zvesta in de-
lavna, se sprejme v
službo

Leopold Slawitsch, tr-
govec v Ptaju. 427

Pošten

raznoševalci časnikov

in hišni sluga, ki zna
tudi nekaj nemški,
sprejme se pri
W. Blanke, Ptuj.

Pridni 361

viničarski ljudje

3 osebe, se sprejmejo.
Ponudbe na **Rudolf**
Blum, Maribor, Car-
neristrasse 22.

Kundmachung.

Alle jene Besitzer, welche

Zucker

zur Weinaufbesserung oder zur Er-
zeugung des Tresterweines (Piccolo)
benötigen, müssen ihren Bedarf

sofort

beim zuständigen Gemeindeamte an-
melden.

Letzter Tag der Anmeldung ist
der 25. September 1917.

Bezirksausschuß Pettau

am 18. September 1917.

Jos. Ornig e. h.

Razglas.

Vsi oni posestniki, ki rabijo

sladkor

za izboljšanje vina ali za izdelovanje
tropinovega vina (Piccolo), morajo
svojo potrebščino

takoj

pri pristojnemu občinskemu uradu
naznaniti.

Zadnji dan naznanila 25. sep-
tember 1917.

Okrajni odbor v Ptaju

dne 18. septembra 1917.

Jos. Ornig l. r.

Weineinkauf

für die

Landesmusterkellerei.

Der Verband der landwirtschaftlichen Genossen-
schaften in Steiermark kauft für seine Landesmuster-
kellerei in Eggenberg größere Mengen.

heurigen Weinmost ab Presse

und

heurigen Jungwein nach dem ersten Abzug.

Anbote hiefür wollen ehestens unter Angabe der
abzugebenden Menge und Sorte an den Verband nach
Graz, Bismarckplatz oder an in der Zeit vom 24. Sep-
tember bis 6. Oktober I. J. an den Leiter der Landes-
musterkellerei Herrn Max Ott nach Pettau, Hotel
Osterberger gerichtet werden.

Der Verbandsanwalt:

F. Barta.

VINSKI NAKUP

za

deželno vzorno klet.

Zveza kmetijskih zadrug na Štajerskem kupuje za
svojo deželno vzorno klet v Eggenbergu veče množine

letošnjega vinskega mošta od preše

in

letošnjega mladega vina po prvem pretakanju.

Ponudbe za to naj se čimpreje pod označbo mno-
žine in vrste pošiljajo na zvezo v Gradec, Bismarck-
platz ali pa v času od 24. septembra do 6. oktobra t. l.
na vodjo deželne vzorne kleti gosp. Maksa Ott v
Ptaju, hotel Osterberger.

Zvezni zastopnik:

F. Barta.

Žepna ura

jelek ali zaniklana

I. vrsta	K 14
II. vrsta	K 20
Srebro imit.	K 30
Z dvojnim manteljem . . .	K 40
Z varstveno šipo K 2—, z ra-	
dijem K 10— več.	
Precizjske ure	
K 50—, 60— in 80—.	

Razpošiljatev od Dunaja po poštnini svote z 1 K za poštnino tudi na bojišče.

MAX BÖHNEL,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/51.

Fabrični cenik proti razpošiljatvi K 1—.

Dynamo žepna svetilka K 24— in K 30—.

Novi kažipot

za

bolnike!

Spisal sem spis, da v njem milijonom trpečih edino mogočo pot k ozdravljenju pokazem. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se vsakomur, ki se čuti bolanega, slabotnega, obupanega, zastonj dopošlje. Moj spis je rezultat 50-letnega mišljenja in studija, vsebuje sveto bogate, praktične izkušnje in mnogo dokazov odličnih znastvenih mož.

Kdor se hoče rešiti,

naj se podvrže mojemu nauku, ki je že mnogim tisočem pomagal. Naj je bolezen nastala vsled skrbi, žalosti, prevelikega napora, naj je bila povročena vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti.

vsem žalostnim, za delo in na volji slabotnim ljudem pokažem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju od živčnih bolezni, pomanjkanja spajna, neveselja do dela, duševne in telesne slabosti, trganja v udih, glavobola, motenja v želodcu in prebavi ter mnogo drugih bolezni.

Pišite še danes karto in zahtevajti zastonj in franko

moj kažipot!

Naslovite karto na adreso:

E. Pasternack, Berlin, N.-O., Michaelkirchplatz 13,
Abt. 473.

435

Viničarska družina

sprejme se do 1. novembra. Poleg dobrega plačila stojijo tudi njive na razpolago. Vprašanja na g. Josef Goriupp, Ptuj.

371

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na

Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Gieslastrasse 5, telefon interurban 8275, 159 in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

Zagotovljen uspeh

Tisočer zahvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

406

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelu varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Gar. neškodljiva za vsako starost.

hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza

K 4—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 9—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX. Lackiererg. 6/II.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirita in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptuju tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptuju.

349

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo sile Štep-Stihe kakor z mašino. Največja iznajdba, da tamoreš usnjte, raztrigane čevlje, opreme, kožne, preproge, vozne odje, štole za šotorje, filc, kolesne mantelje, vrče, plavno in vse drugo močno blago sam sešti. Neobdroho potrebno za vsakogar. Izborni za rokodelce, kmetje in vojake. Biser za šporine ljudi. Trdne lahkare. Garancija za rabljivost. Prekosni vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pisem. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrinem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 3/90, 2 kosa K 750, 3 kosi K 11—, 5 kosov K 18—. Se razpošilja po poštini prosti, ako se denar na prepot: pri povzetju poštini ekstra, na bojišče le proti naprej-plaćilu po Josef Pelz, Tropbau, Olmützer strasse 10. Iše se naprej-prodajale.

376

Brezplačno dobi vsakdo na željo

moj glavni katalog ur, zlatem, srebrnem, godbenem blagu. Vilonje po K 14, 25 in višje. Dobre harmonike po K 16, 25, 35, 50 in višje, dverstne harmonike K 70, 80, 100, 120, trivrstne K 180, 200, 240, 280. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plaćilu po razpošiljalni hiši Hans Konrad, c in kr. dvorni literant Brüx St. 1740 (Češko).

52

Heinrich Weisz Nagyalló (Kom. Bars)

[Ustanovlj. 1910 oddaja po povzetju spodaj označene čevlje z usnjatim podplatom v vsaki velikosti. Riziko izključen! Izmenjanje po dovoljenju! S cenikom med vojno ne moremo služiti. — En par damskih čevljev K 30—, 35—, 40—, 45—, 50— in 55—. — En par delavskih čevljev (bakance) ca K 48— in 60—. 1 par čevljev za gospode K 40—, 45—, 50—, 55— in 60—. Ostroški čevlji v vsaki množini, najceneje. 4 doz čevljevske kreme K 1—. Bakance z lesenim podplatom par K 25—.

395

Framydot je sredstvo za pomlajevanje las, ki rdeče, svelte in sive las in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštino vred

K 2-70. Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči bledu lica. Uzin je čudovit. 1 steklenica s poštino vred

K 2-45.

Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-50, za miši K 4—, vlovi brez nadzorova do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke R a p i d, tišče ščurkov in Rusov v eni noči, po K 5/70. Lovilec muhi „No v a“ K 2/80 en kos. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pisem. Razpošiljatev po povzetju, poština 80 vin. Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulingsgasse Nr. 26/P.

38

Najlepši kinč ženske so krasna velika trdna prsa.

Zenske, ki se v tem oziru ne čutijo popolne, naj pišejo zaupljivo na Ida Krause, ki podeli popolnoma brezplačno na podlagi svoje priznane metode disk. nasvet za doseg idealnih polnih oblik. Ida Krause, Preßburg (Ogrska), Schanzstraße 2, Abt. 109.

275

Zelo ugodni nakup.

Na prodaj je dobra kmetija, 15 johov travnika, 8 johov njive, 8 johov srednje obraščesa, štala, obokana za 15 glav živine, masini na gepelj, 1 in pol ure od mesta Velikovec, 5 minut od glavne ceste, 15 minut od cerkev in šole; cena 20.000 K. Vas Lippendorff Nr. 2, St. Peter pri Velikovcu, Koroško.

Armadne ure na napestnik.

natančno regulirane in repasirane. — Nikel ali jeklo K 25—, 30— ali 35—. Z radom svetilom K 30—, 35—, 40—. Srebrne ure na napestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60 3 leta pisemskih garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur HANNES KONRAD, c. in kr. dvorni literant Brüx Nr. 1503 (Češko). Glavni katalog zastonj in poštine prost.

Pridni viničarji

s 4—6 delavskimi močmi se sprejmejo. Vpršanja v vinogradu gospe Paule Kokoschinegg, Leitersberg ali v modni trgovini J. Kokoschinegg, Maribor, Tegethoffstrasse 13.

Sadje

gospodarska jabolka

kupuje v vsaki množini po najboljših cenah

Maks Straschill Breg pri Ptuju.

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenskega jezika, se sprejme pri bratih Slawitsch v Ptuju.

Viničar

z večimi delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji sprejme.

Ferd. Ernst v Ptuju

gostilna „Judenatzl“.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuju

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Tisk: W. Blanke v Ptuju